

Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

16 травня 2019 року

м. Київ

№ 70

**Про затвердження змін до деяких нормативно-правових актів
Національного банку України**

Відповідно до статей 7, 15, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 44, 49 та 66 Закону України “Про банки і банківську діяльність”, із метою вдосконалення порядку визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями, включаючи встановлення вимог щодо порядку врахування інформації з Кредитного реєстру Національного банку України, Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Постанову Правління Національного банку України від 30 червня 2016 року № 351 “Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями” (зі змінами) після пункту 3 доповнити новим пунктом 3¹ такого змісту:

“3¹. Банки застосовують, починаючи з фінансової звітності за 2019 рік, такі вимоги:

1) абзацу третього підпункту 17 пункту 165 розділу XVIII Положення про визначення розміру кредитного ризику;

2) абзацу п'ятого підпункту 17 пункту 165 розділу XVIII Положення про визначення розміру кредитного ризику в частині невідповідності річної фінансової звітності боржника/групи юридичних осіб під спільним контролем, до якої належить боржник, вимогам абзацу другого підпункту 1 пункту 48 розділу IV цього Положення.”.

2. Затвердити зміни до Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 30 червня 2016 року № 351 (зі змінами) (далі – Положення), що додаються.

3. Банкам України:

1) до 01 липня 2019 року розробити зміни до внутрішньобанківських положень щодо оцінки активів та розрахунку розміру кредитного ризику за

такими активами в частині врахування під час розрахунку розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями інформації з Кредитного реєстру Національного банку України згідно з вимогами Положення;

2) станом на 01 липня, 01 серпня, 01 вересня, 01 жовтня та 01 листопада 2019 року здійснити розрахунок розміру кредитного ризику з урахуванням інформації з Кредитного реєстру Національного банку України згідно з вимогами Положення в тестовому режимі та у строк до 26 липня, 26 серпня, 26 вересня, 28 жовтня та 26 листопада 2019 року проінформувати Національний банк України про результати за встановленою ним формою;

3) станом на 01 грудня 2019 року та надалі здійснювати розрахунок розміру кредитного ризику з урахуванням інформації з Кредитного реєстру Національного банку України згідно з вимогами Положення.

4. Департаменту методології (Наталія Іваненко) після офіційного опублікування довести до відома банків України інформацію про прийняття цієї постанови.

5. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Яків СМОЛІЙ

Інд. 22

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
16 травня 2019 року № 70

Зміни до Положення про визначення банками України розміру
кредитного ризику за активними банківськими операціями

1. У розділі I:

1) у пункті 5:

абзац другий підпункту 4 викласти в такій редакції:

“Для коштів на вимогу в інших банках та строкових вкладів (депозитів), що розміщені в інших банках, які обліковуються за амортизованою собівартістю, балансова вартість активу, крім зазначених вище коригувань, додатково має бути збільшена на суму пасивного залишку за рахунком з обліку нарахованих доходів;”;

підпункт 9 викласти в такій редакції:

“9) група юридичних осіб під спільним контролем – дві або більше юридичні особи, що перебувають під спільним контролем та:

складають консолідовану фінансову звітність за Міжнародними стандартами фінансової звітності або

до яких застосовуються вимоги щодо складання консолідованої фінансової звітності згідно з вимогами законодавства України, або

складають комбіновану фінансову звітність із дотриманням Міжнародних стандартів фінансової звітності, у тому числі з метою забезпечення виконання вимог цього Положення;”;

підпункт 17 доповнити словами “, уключаючи інформацію, отриману з Кредитного реєстру Національного банку (далі – Кредитний реєстр);”;

абзац четвертий підпункту 21 доповнити новим реченням “Статистичні дані мають складати раціональний набір первинних даних, які забезпечують високу репрезентативність, точність прогнозування і не призводять до викривлення підсумкових даних;”;

2) абзац перший пункту 6 викласти в такій редакції:

“6. Банк здійснює оцінку кредитного ризику станом на перше число кожного місяця, наступного за звітним, до встановленого строку подання оборотно-сальдового балансу банку (файл 02X), визначеного нормативно-правовим актом Національного банку з питань організації статистичної звітності, що подається до Національного банку, використовуючи при цьому наявну в

Кредитному реєстрі інформацію на звітну дату, що передує даті, станом на яку здійснюється оцінка кредитного ризику.”.

2. У розділі II:

1) пункт 22 доповнити трьома новими абзацами такого змісту:

“7) інформації з Кредитного реєстру про клас боржника в інших банках (не враховується для банку-боржника), використовуючи, за потреби, таблицю додатка 4 до цього Положення.

Банк коригує клас боржника на підставі інформації з Кредитного реєстру тільки за умови, якщо зазначений у Кредитному реєстрі клас боржника був визначений унаслідок коригування на фактори, зазначені в підпунктах 1– 6 пункту 22 розділу II цього Положення.

Банк за наявності щодо боржника/контрагента двох або більше факторів, що зумовлюють коригування визначеного на підставі оцінки фінансового стану класу такого боржника/контрагента до різних класів, відносить такого боржника/контрагента до нижчого (гіршого) класу.”;

2) в абзаці десятому пункту 33 слова “зокрема страхове відшкодування, фінансова порука, реалізація майна боржника/майнового поручителя, крім майна, уключеного до розрахунку значення CV.” замінити словами “розраховані на основі статистичних даних банку за непрацюючими активами, включаючи страхове відшкодування; сплату за фінансовою порукою; надходження від реалізації майна боржника/майнового поручителя, крім майна, уключеного до розрахунку значення CV; обсяг грошових надходжень боржника від операційної діяльності.”.

3. У розділі IV:

1) у пункті 48:

абзац другий підпункту 1 після слова “консолідована” доповнити словом “/комбінована”;

підпункт 3 викласти в такій редакції:

“3) групи юридичних осіб під спільним контролем, учасником якої є боржник/контрагент, – не рідше одного разу на 12 місяців”;

абзац сьомий замінити двома новими абзацами такого змісту:

“Банк здійснює оцінку фінансового стану боржника – юридичної особи/групи юридичних осіб під спільним контролем, учасником якої є боржник – юридична особа, з установленою у пункті 48 розділу IV цього Положення періодичністю, але не пізніше трьох наступних календарних місяців після встановленого законодавством України/країни місцезнаходження материнської компанії/контролера терміну подання боржником – юридичною особою/материнською компанією/контролером фінансової звітності до органів державної влади.

Банк здійснює оцінку фінансового стану боржника – юридичної особи/групи юридичних осіб під спільним контролем, учасником якої є боржник – юридична особа, на якого/яку не розповсюджуються вимоги абзацу сьомого пункту 48 розділу IV цього Положення, не рідше одного разу на 12 місяців.”;

2) абзац перший пункту 55 доповнити новим реченням такого змісту:

“Копія фінансової звітності, що подається до банку боржником – юридичною особою, що є резидентом, повинна бути завірена керівником або головним бухгалтером (за наявності такої посади).”;

3) у пункті 59:

в абзаці першому слова “зокрема щодо” замінити словами “а саме щодо”;

пункт доповнити новим підпунктом такого змісту:

“б) інформації з Кредитного реєстру про нижчий (гірший) від визначеного банком клас боржника:

якщо клас боржника 9 – банк понижує визначений ним клас цього боржника на два класи, але не нижче 9;

якщо клас боржника 10 – банк понижує визначений ним клас цього боржника на три класи.”.

4. У пункті 67³ розділу IV¹:

в абзаці першому слова та цифри “відповідно до вимог пункту 22 розділу II цього Положення, у тому числі” замінити словами та цифрами “, застосовуючи коригуючі фактори, визначені в пункті 22 розділу II цього Положення, а саме щодо”;

пункт доповнити новим підпунктом такого змісту:

“5) інформації з Кредитного реєстру про нижчий (гірший) від визначеного банком клас боржника:

якщо клас боржника 5 – банк понижує визначений ним клас цього боржника на два класи.”.

5. У розділі V:

1) у підпункті 4 пункту 71 слова “, інформація щодо боржника, отримана з державних реєстрів тощо” виключити;

2) у пункті 79:

в абзаці першому слова та цифри “з урахуванням вимог пункту 22 розділу II цього Положення, у тому числі” замінити словами та цифрами “застосовуючи коригуючі фактори, визначені в пункті 22 розділу II цього Положення, а саме щодо”;

пункт доповнити новим підпунктом такого змісту:

“5) інформації з Кредитного реєстру про нижчий (гірший) від визначеного банком клас боржника:

якщо клас боржника 5 – банк визначає клас цього боржника не вище 5.”.

6. У пункті 96 розділу VII:

в абзаці першому слова та цифри “відповідно до вимог пункту 22 розділу II цього Положення, у тому числі” замінити словами та цифрами “, застосовуючи коригуючі фактори, визначені в пункті 22 розділу II цього Положення, а саме щодо”;

пункт доповнити новим підпунктом такого змісту:

“4) інформації з Кредитного реєстру про нижчий (гірший) від визначеного банком клас боржника:

якщо клас боржника 5 – банк понижує визначений ним клас цього боржника на два класи.”.

7. Перше речення абзацу п'ятого пункту 100 розділу VIII доповнити словами та цифрами “, обчислена згідно з вимогами пункту 120 розділу X цього Положення, починаючи з дати визнання кредиту непрацюючим та незалежно від того, яким банком кредит визнано непрацюючим.”.

8. Пункт 106 розділу IX доповнити новим підпунктом такого змісту:

“4) інформація з Кредитного реєстру про клас боржника 10 (для боржників – юридичних осіб, крім банків, бюджетних установ та юридичних осіб – боржників за кредитом під інвестиційний проект)/5 (для інших боржників, крім банків).”.

9. У розділі XI:

1) у пункті 127 слова “за кожного боржника” замінити словами “кожного з боржників”;

2) у пункті 132:

у підпункті 1 слова “настала подія дефолту, визначена” замінити словами “на дату включення кредиту до групи фінансових активів є ознака, що свідчить про настання події дефолту, визначеної”;

пункт доповнити новим підпунктом такого змісту:

“4) груп кредитів юридичних осіб та до груп кредитів ОСББ та/або ЖБК – кредит, наданий боржнику із класом 9 або 10 за інформацією в Кредитному реєстрі”.

10. У пункті 156 розділу XVI:

в абзаці першому слова та цифри “відповідно до вимог пункту 22 розділу II цього Положення, у тому числі враховуючи такі фактори” замінити словами та цифрами “із застосуванням коригуючих факторів, визначених у пункті 22 розділу II цього Положення, а саме:”;

пункт доповнити новим підпунктом такого змісту:

“б) інформацію з Кредитного реєстру про нижчий (гірший) від визначеного банком клас боржника:

якщо клас боржника 9 (для боржників – юридичних осіб, крім банків, бюджетних установ та юридичних осіб – боржників за кредитом під інвестиційний проект) – банк понижує визначений ним клас цього боржника – емітента цінних паперів на два класи, але не нижче 9;

якщо клас боржника 10 (для боржників – юридичних осіб, крім банків, бюджетних установ та юридичних осіб – боржників за кредитом під інвестиційний проект)/5 (для інших боржників – юридичних осіб, крім банків) – банк понижує визначений ним клас цього боржника – емітента цінних паперів на три/два класи.”.

11. Пункт 162 розділу XVII доповнити новим підпунктом такого змісту:

“б) банк сформував судження про відсутність дефолту боржника/ контрагента за подією, визначеною в підпункті 10 пункту 166 розділу XVIII цього Положення”.

12. У розділі XVIII:

1) абзац перший пункту 164 викласти в такій редакції:

“164. Банк визнає дефолт боржника/контрагента та визначає його клас не вище 10 (для боржників – юридичних осіб, крім банків, бюджетних установ та юридичних осіб – боржників за кредитом під інвестиційний проект)/5 (для інших боржників)/2 (для контрагентів за короткостроковою фінансовою дебіторською заборгованістю та за дебіторською заборгованістю за господарською діяльністю) за настання однієї або обох із таких подій:”;

2) у пункті 165:

абзац третій підпункту 2 викласти в такій редакції:

“капіталізацію або заміну на інший актив нарахованих та несплачених відсотків за більш ніж 90 календарних днів. Відлік кількості календарних днів нарахованих та несплачених відсотків здійснюється від першого дня нарахування згодом капіталізованих або заміненних на інший актив відсотків.”;

підпункт 17 викласти в такій редакції:

“17) у банку:

немає фінансової звітності боржника – юридичної особи за останній звітний період понад три місяці після термінів подання, визначених у пункті 48 розділу IV цього Положення;

немає фінансової звітності групи юридичних осіб під спільним контролем, до якої належить боржник, за останній звітний період понад три місяці після термінів подання, визначених у пункті 48 розділу IV цього Положення;

немає розшифрування даних форми N 2 (2-м, 2-мс) “Звіт про фінансові результати” (графи 2000) Положень (стандартів) бухгалтерського обліку 1 або 25

річної фінансової звітності боржника – юридичної особи за останній звітний рік щодо структури доходів;

фінансова звітність боржника/групи юридичних осіб під спільним контролем, до якої належить боржник, дані якої були використані банком під час оцінки фінансового стану такого боржника, не відповідає вимогам Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”/вимогам абзацу другого підпункту 1 пункту 48 розділу IV цього Положення/вимогам законодавства країни місцезнаходження боржника – нерезидента/материнської компанії/контролера;

фінансова звітність боржника/групи юридичних осіб під спільним контролем, до якої належить боржник, має негативну думку суб’єкта аудиторської діяльності/відмову суб’єкта аудиторської діяльності від висловлення думки;”;

пункт доповнити п’ятьма новими абзацами такого змісту:

“22) банк визначив 5 клас боржника – фізичної особи внаслідок застосування вимог підпункту 5 пункту 79 розділу V цього Положення;

23) результати оцінки фінансового стану боржника – фізичної особи/боржника – банку/боржника – бюджетної установи відповідають характеристикам, визначеним у підпункті 5 пункту 76 розділу V/підпункті 5 пункту 85 розділу VI/підпункті 5 пункту 94 розділу VII цього Положення;

24) строк визнання дебіторської заборгованості за господарською діяльністю в балансі банку відповідає строку, визначеному в колонці 2 пункту 2 таблиці 8 додатку 9 до цього Положення;

25) банк визначив 10/5/2 клас боржника/контрагента внаслідок застосування вимог пункту 27 розділу II цього Положення.

Для контрагентів за короткостроковою фінансовою дебіторською заборгованістю та за дебіторською заборгованістю за господарською діяльністю застосовуються тільки ознаки, визначені в підпунктах 24 та 25 пункту 165 розділу XVIII цього Положення.”;

3) пункт 166 доповнити новим підпунктом такого змісту:

“10) банк визначив 10/5 клас боржника/контрагента внаслідок застосування вимог підпункту 6 пункту 59 розділу IV, підпункту 5 пункту 67³ розділу IV¹, підпункту 4 пункту 96 розділу VII та підпункту 6 пункту 156 розділу XVI цього Положення.”.

13. У відмітці до додатка 2 до Положення цифру “8” замінити цифрами “8¹”.

14. Рядки 12, 14 та 17 колонки 2 таблиці додатку 6 до Положення доповнити словами “, оформлене на правах власності”.

15. У пункті 11 додатку 7 до Положення слово та цифру “дodatка 3” замінити словами та цифрою “дodatка 7 до цього Положення”.

16. У рядку 1 колонки 2 таблиці 8 додатка 9 до Положення слово та цифру “від 0” виключити.

Директор
Департаменту методології

Наталія ІВАНЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Перший заступник Голови
Національного банку України
_____ К. РОЖКОВА

(підпис)

_____ 2019 року

(дата)